

Bijlage 2.3

Bestuursvergadering ICTU 11 april 2016

Controleprotocol

Jaarstukken Stichting ICTU

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Uitgangspunten.....	3
2.1 Doelstelling	3
2.2 Relevante wet- en regelgeving	3
2.3 Definities	4
2.4 Procedures	4
3. Onderzoeksaanpak.....	6
3.1 Doelstelling controle van de jaarstukken	6
3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de jaarrekeningcontrole.....	6
3.3 Financieel beheer	6
3.4 Materialiteitstabel	6
4. Accountantsproducten	8
4.1 Voorbeeld controleverklaring	8
4.2 Accountantsverslag.....	10

1. Inleiding

Stichting ICTU kent een privaatrechtelijke rechtsvorm. De bestuurlijk-juridische inrichting is zodanig vormgegeven dat de overheid invloed heeft op het beleid en het beheer van de stichting. ICTU is vormgegeven als een overheidsstichting en voert taken uit die 'des overheids' zijn. De verantwoordelijkheid voor de beleidsmatige en financiële aansturing en voor de inhoudelijke resultaten van de aan ICTU opgedragen programma's berust bij de Opdrachtgevende Overheden. De verantwoordelijkheid voor het beheer van ICTU berust primair bij het ICTU-bestuur. Daarenboven heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) statutair de nodige bevoegdheden om te sturen op de hoofdlijnen van het beheer. Hij heeft het goedkeuringsrecht voor de jaarstukken van de Stichting ICTU.

Daarnaast kan de minister van BZK op basis van algemene en bijzondere wet- en regelgeving nadere regels stellen voor de reikwijdte van de accountantscontrole van de jaarstukken en de inhoud van de controleverklaring. Met dit controleprotocol is invulling gegeven aan die nadere regels.

2. Uitgangspunten

2.1 Doelstelling

Het doel van de accountantscontrole is dat de minister van BZK en het bestuur van Stichting ICTU kunnen vaststellen dat de jaarrekening van Stichting ICTU een getrouw beeld geeft van het vermogen en het resultaat en dat de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van (financiële) rechtmatigheid.

Het Controleprotocol Jaarstukken Stichting ICTU bevat het toetsingskader voor de door de externe accountant uit te voeren werkzaamheden met betrekking tot de jaarstukken van Stichting ICTU. Deze moeten leiden tot een controleverklaring inzake de getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening en een accountantsverslag waarin verslag wordt gedaan over de uitkomsten van de uitgevoerde werkzaamheden.

Het doel van het protocol is niet om de aanpak van het onderzoek door de accountant voor te schrijven, maar om de kaders te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden.

2.2 Relevante wet- en regelgeving

Relevante wet- en regelgeving omvat:

- Boek 2 Burgerlijk Wetboek
- Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving
- Besluit Stichting ICTU – Staatscourant 22 juni 2001, nr. 118 (kenmerk: 15 juni 2001 / Nr. IOS/ICTU/01/N68567)
- Statuten Stichting ICTU, d.d. 28 november 2006
- Aanbestedingswet 2012
- Aanbestedingsbesluit inclusief Gids Proportionaliteit
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector en bijbehorende regelingen

2.3 Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- De Benoemende Overheidsorganisaties: Degenen die op grond van de statuten van Stichting ICTU de bevoegdheid hebben één of meer bestuurders te benoemen en daarvan gebruik hebben gemaakt.
- De jaarstukken: De jaarstukken bestaan uit: het bestuursverslag, de jaarrekening en de overige gegevens¹.
- Het bestuursverslag: Het verslag van de werkzaamheden, van het gevoerde beleid in het algemeen en van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de werkzaamheden in het bijzonder. Het bestuursverslag omvat ook de overige informatie die conform de relevante wet- en regelgeving is voorgeschreven.
- De jaarrekening: De jaarrekening bestaat uit de balans, de winst- en verliesrekening met de toelichtingen daarop.
- De overige gegevens: De overige gegevens maken geen onderdeel uit van het bestuursverslag en de jaarrekening, maar zijn wel onderdeel van het samenstel van bescheiden genoemd in Titel 9 Boek 2 BW, waaronder de controleverklaring van de accountant en een opgave van de gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor de rechtspersoon.
- De accountant: De deskundige, bedoeld in artikel 393 eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, die is belast met de controle van de financiële verslaglegging.
- De controleverklaring: De verklaring die door de accountant wordt afgegeven bij de door Stichting ICTU opgestelde jaarrekening die een oordeel inhoudt omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van het gevoerde financiële beheer.
- Het accountantsverslag: Het verslag van de accountant dat bevindingen bevat over de vraag of de administratie en het beheer voldoen aan de eisen van rechtmatigheid.

2.4 Procedures

In deze paragraaf wordt de procedure geschetst vanaf de opdrachtverstrekking door de Stichting ICTU aan de accountant tot en met de afwikkeling van de jaarstukken door de minister van BZK inclusief de eventuele betrokkenheid van de controlerend accountant. De procedure is als volgt:

- Het bestuur van Stichting ICTU is verantwoordelijk voor de benoeming van en de opdrachtverstrekking aan de accountant.
- De accountant is verantwoordelijk voor de uitvoering van de accountantscontrole inclusief de naleving van het controleprotocol.
- De controleverklaring wordt opgesteld conform de voorbeeldteksten opgenomen in de Handleiding Regelgeving Accountantscontrole.
- De accountant krijgt op zijn verzoek een letter of representation van de directeur van Stichting ICTU.
- Het bestuur van Stichting ICTU stelt het ontwerp van de jaarstukken binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar vast onder de voorwaarde dat de minister van BZK deze schriftelijk goedkeurt.
- Het bestuur van Stichting ICTU zendt het ontwerp van de jaarstukken aan de minister van BZK ter goedkeuring toe.

¹ Conform RJ geldend voor verslagjaren die beginnen op of na 1-1-2016.

- Het bestuur van Stichting ICTU zendt het ontwerp van de jaarstukken gelijktijdig aan de andere Benoemende Overheidsorganisaties toe.
- De andere Benoemende Overheidsorganisaties zijn gedurende één maand na verzending in de gelegenheid de minister van BZK hun mening over het ontwerp van de jaarstukken kenbaar te maken.
- De minister van BZK keurt het ontwerp van de jaarstukken binnen 3 maanden na verzending van het ontwerp van de jaarstukken schriftelijk goed.
- Het bestuur van Stichting ICTU stelt de jaarstukken vast nadat de schriftelijke goedkeuring van de minister van BZK is ontvangen. Het bestuur van Stichting kan bij het vaststellen van het ontwerp van de jaarstukken besluiten dat indien de minister van BZK de jaarstukken ongewijzigd goedkeurt deze daarmee ook definitief zijn vastgesteld door het bestuur. De Auditdienst Rijk van het ministerie van Financiën kan ten behoeve van de minister van BZK het accountantsonderzoek reviewen. De dossierinzage vindt plaats ten kantore van de accountant van Stichting ICTU.
- Vragen over (interpretaties van) het controleprotocol jaarstukken Stichting ICTU kunnen worden gesteld aan het ministerie van BZK.

3. Onderzoeksaanpak

De onderzoeksaanpak is de verantwoordelijkheid van de openbaar accountant zelf. De accountant richt zijn onderzoek in op basis van de relevante richtlijnen voor de accountantscontrole en op basis van het onderhavige controleprotocol.

3.1 Doelstelling controle van de jaarstukken

De controleverklaring van de accountant bij de jaarrekening betreft de getrouwheid van de grootte en de samenstelling van het vermogen per 31 december van het verslagjaar en het resultaat over het verslagjaar, evenals de naleving van de relevante wet- en regelgeving. Het oordeel omtrent de naleving van wet- en regelgeving vloeit voort uit het voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. De accountant stelt verder vast dat het bestuursverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

3.2 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de jaarrekeningcontrole

Het begrip omvangsbasis geeft aan tegen welke omvang (bedrag) het percentage materialiteit moet worden afgezet. De te hanteren omvangsbasis bij de controle van de jaarrekening is afhankelijk van de te controleren massa. Gelet op de aard van het bedrijfsproces van Stichting ICTU wordt de in het jaar gerealiseerde omzet als omvangsbasis genomen.

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de wet- en regelgeving streeft de accountant naar een hoge mate van zekerheid. De accountant richt zijn controle daartoe zodanig in, dat hij met een redelijke mate van zekerheid kan verklaren dat in de jaarrekening geen afwijkingen (fouten en onzekerheden) voorkomen met een materieel belang.

Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95%.

3.3 Financieel beheer

De accountant betreft het door Stichting ICTU gevoerde financieel beheer in zijn controlewerkzaamheden.

Het financieel beheer omvat het geheel van beslissingen, handelingen en regels, die zijn bedoeld voor de sturing en beheersing van, de controle op en de verantwoording over financiële transacties en saldi waarvoor het bestuur van Stichting ICTU verantwoordelijkheid draagt.

Het is ordelijk als het in overeenstemming is met de in de administratieve organisatie en interne beheersing vastgelegde procedures en het voldoet aan de bestaande wet- en regelgeving. Belangrijke aspecten van een ordelijk gevoerd financieel beheer zijn: transparantie, administratieve accuratesse, adequate functiescheiding en verantwoordelijkheidsverdeling, tijdigheid van verwerking, goede dossiervorming en duidelijke managementrapportages.

Financieel beheer is controleerbaar als de beschikbare informatie de controlerende instanties van Stichting ICTU in staat stelt om de besluitvorming en de administratieve verwerking hiervan te beoordelen en op werking te toetsen.

De accountant rapporteert zijn bevindingen hierover in het accountantsverslag.

3.4 Materialiteitstabel

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert, dat gegeven de bovengenoemde betrouwbaarheid, in de verantwoording geen afwijkingen (fouten en onzekerheden) voorkomen, die groter zijn dan de percentages in de hieronder opgenomen materialiteitstabel.

	Oordeel bij aangetroffen getrouwheids- en rechtmatigheidsfouten			
Fouten in de verantwoording	$\leq 1\%$	$> 1\%$ $\leq 3\%$	---	$> 3\%$
Onzekerheden in de controle	$\leq 3\%$	$> 3\%$ $\leq 10\%$	$> 10\%$	---
Strekking controleverklaring	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend

Van een fout in de verantwoording is sprake als gebleken is dat een (gedeelte van een) post niet in overeenstemming is met één of meer aspecten van de relevante wet- en regelgeving. Fouten worden in absolute zin opgevat, voor zover het de rechtmatigheid betreft.

Van een onzekerheid in de verantwoording is sprake als gebleken is dat onvoldoende informatie beschikbaar is om een (gedeelte van een) post als getrouw danwel rechtmatig of onrechtmatig aan te merken.

4. Accountantsproducten

De accountant rapporteert over de uitkomst van zijn werkzaamheden door middel van de controleverklaring bij de jaarrekening en het accountantsverslag.

4.1 Voorbeeld controleverklaring

Voor de controleverklaring dient een van de voorbeeldteksten voor de controleverklaringen van het NBA te worden gehanteerd. Hierna is een uitgewerkt voorbeeld opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting ICTU

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 20xx van Stichting ICTU te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 20xx en het exploitatieoverzicht over 20xx met de toelichting, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van de directie en het bestuur, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde opbrengsten, kosten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de relevante bepalingen opgenomen in: (gezamenlijk de relevante wet- en regelgeving)

- Het Besluit Stichting ICTU – Staatscourant 22 juni 2001, nr. 118 (kenmerk: 15 juni 2001 / Nr. IOS/ICTU/01/N68567)
- De Statuten Stichting ICTU, d.d. 28 november 2006

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol jaarstukken Stichting ICTU en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijking van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn

afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de Stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting ICTU per 31 december 20xx en van het resultaat over 20xx in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde opbrengsten, kosten en balansmutaties over 20xx in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de directie en het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van de directie en het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Plaats, datum

Naam accountantsorganisatie

Naam accountant

4.2 Accountantsverslag

De accountant betreft het door Stichting ICTU gevoerde financieel beheer in zijn controlewerkzaamheden en rapporteert zijn bevindingen hierover in het accountantsverslag. Voor het accountantsverslag worden geen nadere voorschriften gegeven.